

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen
 Enhet 14

DOM
 2013-03-12
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 25108-12

SÖKANDE

ÅF-Technology AB, 556092-4044
 169 99 Stockholm

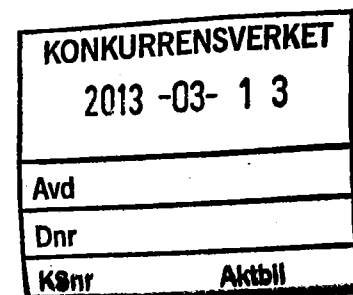
Ombud: Advokaterna Catharina Baerselman och David Nilsson
 Bird & Bird Advokat KB
 Box 7714
 103 95 Stockholm

MOTPART

Försvarets materielverk
 115 88 Stockholm

SAKEN

Upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt lagen (2011:1029)
 om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (LUFS).

Dok.Id 326797

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND, YRKANDEN M.M.

Försvarets Materielverk (FMV) genomför en upphandling benämnd *Ramavtal Ledningssystem*, dnr 364033-AI828495. Upphandlingen genomförs som ett förhandlat förfarande enligt LUFSS. Upphandlingen är uppdelad i sex olika teknikområden. Av tilldelningsbeslut daterat den 19 november 2012 framgår att FMV vad gäller teknikområde 1, Ledningsplatser, har beslutat att anta anbud från annan leverantör än ÅF-Technology AB (ÅF).

ÅF ansöker om överprövning av upphandlingen i den del som avser teknikområde 1 "Ledningsplatser". ÅF yrkar att upphandlingen, såvitt avser teknikområde Ledningsplatser, får avslutas först sedan rättelse gjorts. Rättelsen ska bestå i att anbudet från ÅF beaktas vid utvärderingen. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande.

Av förfrågningsunderlaget framgår att omfattningen i ett kommande ramavtal för teknikområdet *Logistik* är "begränsad till tjänst samt tjänsteprodukter inom tjänsteområdet Logistik fram till och med 2015-01-31". Detta har att göra med att övriga delar, som således därefter kommer att innefattas av ett kommande ramavtal, omfattas av ett tidigare upphandlat ramavtal som vid utnyttjande av en förlängningsklausul löper till och med 2015-01-31. Det är ÅF som är leverantör i detta tidigare upphandlade ramavtal. ÅF har levererat tjänster och tjänsteprodukter till FMV inom området Ledningsplatser enligt det ramavtalet sedan februari 2011 och dessförinnan enligt ett ramavtal från 2006.

Av utvärderingsprotokollet framgår att tre anbudsgivare inkommit med anbud avseende teknikområdet Ledningsplatser och att endast en anbudsgivares anbud gått vidare till utvärdering. ÅF uteslöts från deltagande i den aktuella delen av upphandlingen på grund av att bolaget inte ansågs upp-

fylla samtliga krav enligt p. 10.5 i förfrågningsunderlaget angående krav på anbudsgivarens tekniska och yrkesmässiga kapacitet.

De krav som ställs på anbudsgivarna anges i förfrågningsunderlaget punkt 10. I punkten 10.5.1 anges att anbudsgivarna såvitt avser krav på teknisk och yrkesmässig kapacitet ska visa att kraven uppfylls genom ifyllande av bilaga 9 till svarsformuläret "Svarsformulär till Krav på anbudsgivarens tekniska och yrkesmässiga kapacitet" ("Svarsbilaga 9"). De konkreta kraven på anbudsgivarens tekniska och yrkesmässiga kapacitet anges i bilaga 2 till förfrågningsunderlaget (instruktionsbilaga 2). Enligt p. 2.1 i Instruktionsbilaga 2 ska anbudsgivaren visa att respektive krav uppfylls genom att anbudsgivaren ska "1) Ge en beskrivning hur kravet uppfylls, 2) Ange ett referensprojekt/arbete som genomförts under de senaste fem åren, 3) Lämna en referens med kontaktuppgifter som kan intyga att kravet uppfylls, 4) Lämna intyg/betygsavskrift i de fall kraven avser utbildningskrav."

I p. 3.1 i Instruktionsbilaga 2 anges specifika krav för teknikområde Ledningsplatser. Kraven specificeras i p. TY-33 – TY-39. Referensprojekt efterfrågas för respektive TY-33 – TY-39. Svarsformuläret är utformat så att kraven för respektive TY anges (vilken typ av erfarenhet som efterfrågas), varefter anbudsgivaren ska ange i fördefinierade fält huruvida kravet uppfylls med ja eller nej och ange en beskrivning av referensprojekt samt referens till respektive projekt.

I det av ÅF ifyllda svarsformuläret har ÅF angett uppgifter för samtliga TY-33 – TY-39. Såvitt avser TY-33 – TY-37 saknas dock uppgift om kontaktuppgift för angivna referensprojekt. I övrigt är redogörelserna kompletta utifrån vad som efterfrågats av FMV i upphandlingen.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

ÅF har för samtliga TY-33 – TY-37 angett att kraven uppfylls, har lämnat en beskrivning av respektive referensprojekt, namn på respektive referensprojekt samt vem som utfört arbetet hos ÅF. Samtliga de referensprojekt som angetts för TY-33 – TY-37 avser arbete som utförts åt FMV enligt det ramavtal för ledningsplatser som ÅF har idag och/eller det ramavtal som tidigare gällde mellan FMV och ÅF. Referensobjekten är tydligt och detaljerat angivna och lätt identifierbara.

Enligt 11 kap. 2 § 7 LUFSS får en leverantör uteslutas från att delta i en upphandling om leverantören i något väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar. FMV har i sitt förfrågningsunderlag också uttryckligen angett att FMV "kan utesluta en anbudsgivare" om anbudsgivaren i något väsentligt avseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar. Lagbestämmelsen innebär inte någon skyldighet att utesluta en anbudsgivare. Den anger endast att anbudsgivaren kan uteslutas och då endast under förutsättning att anbudsgivaren i något väsentligt hänseende låtit bli att lämna begärda upplysningar. Av lagbestämmelsen följer således att en upphandlande myndighet inte får utesluta en i den mån anbudsgivaren inte i väsentligt hänseende låtit bli att lämna upplysningar. Genom vad som angetts i förfrågningsunderlaget i denna del, har FMV inte heller förbundit sig att utesluta anbudsgivare ens för det fall utelämnandet av upplysningar skulle vara att anse som väsentligt.

ÅF har lämnat ett komplett anbud i samtliga övriga delar. Det enda som av misstag utelämnats är kontaktuppgift för i övrigt noggrant beskrivna och specificerade referensprojekt, och därvid endast såvitt avser en del av dessa referensprojekt. Redan vid dessa omständigheter är tydligt att ÅF inte i något väsentligt hänseende låtit bli att lämna begärda upplysningar.

Därtill kommer att de referensprojekt som ÅF angett i dessa avsnitt i samtliga fall avser projekt som utförts med FMV som uppdragsgivare och i

enlighet med ett ramavtal med FMV. Ramavtalet har handlats upp av samma inköpsavdelning som genomför nu aktuell upphandling. Samtliga de referensprojekt som ÅF har angett avseende TY-33 – TY-37 är projekt som avropats från ramavtalet. FMV känner således väl till dessa referensprojekt.

Vidare är syftet med att efterfråga kontaktuppgift för varje referensprojekt att verifiera att lämnade uppgifter om referensprojekt är korrekta. Detta anges uttryckligen i Instruktionsbilaga 2, punkten 2.1. I ÅF:s fall är referensprojekten lätt identifierbara utifrån lämnade uppgifter i ÅF:s anbud och verifieras trots att kontaktuppgift saknas, eftersom det är FMV som varit beställare och avropen gjorts från samma avdelning som genomför nu aktuell upphandling.

Sammanfattningsvis kan ÅF inte anses ha låtit bli att lämna begärda upplysningar i något väsentligt hänseende. Upplysning om kontaktuppgift är att anse som marginell i förhållande till helheten av vad som ska anges för varje krav. ÅF har angett specificerade uppgifter av vilka det framgår att kraven uppfylls och att referensprojekten kan identifieras. Vidare är det i samtliga fall fråga om uppdrag som utförts åt FMV i enlighet med ett nu gällande ramavtal där ramavtalet handlats upp och avropen gjorts av samma inköpsavdelning som den som nu genomför aktuell upphandling. FMV känner således till de angivna referensprojekten. Syftet med att ange kontaktuppgift anges uttryckligen i förfrågningsunderlaget vara att kunna verifiera referensprojekten. Eftersom det är FMV som beställt uppdragen är det endast FMV självt som kan verifiera uppdragen och referenserna är således FMV självt. Även karaktären på de utlämnade uppgifterna är därför sådan att ÅF inte kan anses i något väsentligt avseende ha utelämnat begärda upplysningar. Genom att utesluta ÅF från att delta i upphandlingen avseende teknikområde Ledningsplatser har FMV handlat i strid med 11 kap. 2 § 7 LUFS.

Det kan inte anses strida mot likabehandlingsprincipen om FMV inte skulle utesluta ÅF från deltagande i upphandlingen på grund av den utlämnade informationen. ÅF skulle inte ha fått någon fördel av att få delta i förhållande till andra leverantörer. ÅF har lämnat information om referensuppdrag och FMV har kunnat pröva ÅF:s anbud utan den information som ÅF av misstag utelämnat. ÅF skulle inte ha fått någon otillbörlig konkurrensfördel genom att få delta i upphandlingen trots utelämnad information. Tvärtom skulle det strida mot likabehandlingsprincipen att utesluta ÅF i strid med bestämmelserna i 11 kap. 2 § 7 LUFS.

FMV bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande.

FMV har i punkten 10.5 i anbudsinfordran ställt krav på anbudsgivarens tekniska och yrkesmässiga kapacitet. I 3 kap. bilaga 2 till anbudsinfordran ”Krav på anbudsgivarens tekniska och yrkesmässiga kapacitet” framgår det att anbudsgivare ska styrka kravuppfyllelse genom att ange en referens med kontaktuppgifter. Dessutom har FMV under perioden för frågor och svar på ett flertal frågor lämnat uppgift som förtydligar detta.

FMV har att följa bl.a. likabehandlingsprincipen och kan inte endast på grund av att anbudsgivarens referensprojekt utförts på uppdrag av FMV bortse från att ÅF inte lämnat någon referens med kontaktuppgifter som enligt förfrågningsunderlaget är en obligatorisk uppgift som ska lämnas. Upphandlande myndigheter har själva att avgöra om diskvalificeringsgrunden i 11 kap. 2 § 7 LUFS ska tillämpas. Att inte uppfylla ett skall-krav är ett väsentligt fel.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Aktuella bestämmelser

Upphandlande myndigheter eller enheter ska enligt 1 kap. 11 § LUFS behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Om den upphandlande myndigheten eller enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 11 § LUFS eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten, enligt 16 kap. 6 § samma lag, besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

FMV har i upphandlingen bl.a. uppställt vissa skall-krav avseende anbudsgivarens tekniska och yrkesmässiga kapacitet. I förfrågningsunderlaget har angetts att anbudsgivaren ska visa att respektive krav uppfylls genom att anbudsgivaren ska ange ett referensprojekt/arbete som genomförts under de senaste fem åren. Vidare framgår att anbudsgivaren ska lämna en referens med kontaktuppgifter som kan intyga att kravet uppfylls. I målet är ostridigt att ÅF i sitt anbud inte fyllt i kontaktuppgifter för vissa angivna referensprojekt. ÅF har härigenom inte visat att bolaget uppfyller i upphandlingen uppställda krav avseende anbudsgivarens tekniska och yrkesmässiga kapacitet. Det förhållandet att de aktuella referensprojekten utförts åt FMV förändrar inte denna bedömning. ÅF:s anbud uppfyller därför inte förfrågningsunderlagets krav avseende anbudsgivarens tekniska och yrkesmässiga kapacitet. FMV kan därmed inte anses ha agerat i strid med 1 kap. 11 § LUFS eller någon annan bestämmelse i lagen genom att inte låta ÅF:s anbud gå vidare till utvärdering. Det saknas därför grund för ingripande enligt LUFS och ansökan ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1 A LOU).

Ulrika Melin

Rådman

Carina Westin har varit föredragande.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU